

VERSLAG DER HANDELINGEN

VAN DE

VEREENIGDE VERGADERING DER STATEN-GENERAAL.

1ste VERGADERING. — 28 OCTOBER 1890.

Verslag van den Raad van Ministers omtrent den toestand des Konings.

1ste VERGADERING.

VERGADERING VAN DINSDAG 28 OCTOBER 1890.

(GEOPEND TE 2 UREN.)

Ingekomen berichten van leden. — Verslag door den Raad van Ministers omtrent den toestand des Konings uitgebracht. — Beraadslaging over en aanneming van een voorstel des Voorzitters.

Voorzitter: de heer **Van Naamen van Eemnes**.

Tegenwoordig met den Voorzitter 122 leden, te weten de heeren:

Pijnappel, Insinger, Viruly, Breuning, Van Zuylen van Nyevelt, Merkelbach, Van Pallandt van Waardenburg en Neerijnen, Moolenburgh, Stork, Six, Van Nispen, Blijdenstein, Muller, Smitz, Magnée, Van Lier, Vlieland Heij, Fransen van de Putte, Hengst, Van Tienhoven, Smits van Oijen, Bultman, Nijsingh, Van Nagell van Ampsen, Van Gennep, Wertheim, Piins, Van der Breggen, Regout, F. Van Alphen, Melvil van Lynden, Verheijen, Pyls, Van Roijen, Alberda van Ekenstein, Vening Meinesz, Welt, Keuchenius, Engelberts, Seret, De Geer van Jutfaas, Van Asch van Wijck, De Vries, Van Velzen, Van Nunen, Reekers, Travaglino, J. Van Alphen, Bool, Rooseboom, Viruly Verbrugge, Mackay, E. Cremers, Blussé, Van Kerkwijk, De Ruiters Zylker, Levyssohn Norman, Bahlmann, Van Vlijmen, Boreel van Hogelanden,

Mees, Van der Borch van Verwolde, Rutgers van Rozenburg, Heemskerk, Donner, Michiels van Verduynen, Brantsen van de Zijp, Huber, Glinderman, Oppedijk, Lucasse, Land, Hintzen, Van de Velde, Van Kempen, Geertsema, Van Bylandt, Schaepman, W. Cremers, Beelaerts van Blokland, De Beaufort, Van der Feltz, A. Van Dedem, Röell, Dobbeltmann, Heldt, Van Gijn, Van Delden, Bevers, Smidt, Zaaijer, Brantsen, Vermeulen, Cremer, Coenen, De Meijer, W. Van Dedem, Gildemeester, Schimmelpenninck van der Oye, Thooft, Guyot, Van Nispen tot Pannerden, Van Wassenaer van Catwijk, Van Houten, Walter, Schimmelpenninck van Nijenhuis, Roijaards van den Ham, Borret, Harte, Kolkman, Tak van Poortvliet, De Bruyn, Kerdijk, Hartogh, Veegens, De Ram, Mutsaers, Goekoop, Van der Kaay, Farncombe Sanders en Van Löben Sels;

en al de heeren Ministers.

De **Voorzitter**: Ik heb de eer mede te deelen, dat de volgende heeren hebben bericht de vergadering niet te kunnen bijwonen: de heer van Eysinga wegens eene lichte ongesteldheid; de heer Van Welderen Rengers ten gevolge van eene oogoperatie; de heer Gleichman door verblijf in het buitenland; de heer Donker uithoofde van ambtsbezigheden; de heer Clercx wegens ongesteldheid van zijne echtgenoot.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

Ik geef het woord aan den heer Minister van Koloniën.

De heer **Mackay**, *Minister van Koloniën*:

MIJNE HEEREN!

Nadat Zijne Majesteit Onze geëerbiedigde Koning in het voorjaar van 1889 ten gevolge van eene verheffing der chronische ziekte, waaraan HoogstDezelve lijdende is, gedurende geruimen tijd de Regeering niet had kunnen waarnemen, trad er, Gode zij dank, eene beterschap van zoo blijvenden aard in, dat sedert dien tijd de Koning tot voor weinige weken wederom geregeld HoogstDeszelfs gewone werkzaamheden heeft kunnen verrichten.

Wel was Zijner Majesteits gezondheidstoestand oorzaak dat HoogstDezelve ook dit jaar niet persoonlijk Uwe gewone zitting kon openen, maar, toen in de rede, waarmede die zitting namens den Koning op den 16den September jl. werd geopend, dankbaar werd geconstateerd, dat Zijner Majesteits dierbaar leven dit jaar gespaard was gebleven, deed niets vermoeden dat slechts weinige dagen daarna de kwaal, die Zijner Majesteits gezondheid ondermijnt, zich met vernieuwde kracht zou verheffen.

Den 27sten September jl. ontving de Raad van Ministers bericht dat Zijne Majesteit reeds den vorigen dag zoo lijdende was, dat HoogstDezelve geene Staatsstukken had kunnen behandelen. Toen ook daarna Zijne Majesteit bij voortdurend zich niet in staat bevond eenigen arbeid te verrichten, droeg de Raad van Ministers den 7den October jl. aan den Minister van Koloniën als tijdelijk Voorzitter van den Raad en aan den Minister van Justitie op, zich naar het Loo te begeven op den dag, waarop de geneesheeren des Konings en de consulerende hoogleeraar aldaar opnieuw een consult zouden houden, ten einde zich persoonlijk rekenschap te geven van Zijner Majesteits toestand.

Ter voldoening aan die opdracht gingen de voornoemde Ministers op den 13den October jl. naar het Loo; zoowel mit de mededeelingen, die zij aldaar van de bovengenoemde deskundigen ontvingen als door hetgeen zij, bij den Hoogen Lijder toegelaten, zelf konden waarnemen, bleek hun overtuigend, dat Zijne Majesteit niet in staat was Staatszaken te behandelen; bovendien verklaarden hun de meergenoemde deskundigen dat, hoezeer niets met volkomen zekerheid omtrent den verderen loop der ziekte kon worden gezegd, de vooruitzichten van dien aard waren dat Zijne Majesteit zich althans in de naaste toekomst niet met het behandelen van Staatsaangelegenheden zou kunnen bezighouden.

Na mededeeling van die bevinding te hebben ontvangen, zag de Raad van Ministers zich genoodzaakt in zijne vergadering van den 15den October jl. te verklaren eenparig van oordeel te zijn, dat Zijne Majesteit buiten staat geraakt was de Regeering waar te nemen. Ingevolge artikel 38 der Grondwet gaf hij daarvan kennis aan den Raad van State, met verzoek 's Raads advies daarop te mogen vernemen, bij de volgende missive:

„KABINET.

„s GRAVENHAGE, den 15den October 1890.

Sedert den 26sten September jl. heeft Zijne Majesteit de Koning zich niet meer met het behandelen van Staatszaken kunnen bezighouden ten gevolge van eene verheffing van het chronisch nierlijden, welke verheffing door Zijner Majesteits geneesheeren dr. VINKHUYZEN en VLAANDEREN en den consulierenden hoogleeraar dr. ROSENSTEIN den 29sten September jl. is geconstateerd, blijkens een den 7den October jl. in de *Staatscourant* voorkomend bericht, waarin bovendien vermeld was dat in de laatste week Zijner Majesteits toestand weinig was veranderd.

Een en ander deed den Ministerraad besluiten aan de Ministers van Koloniën en van Justitie op te dragen zich naar het Loo te begeven op den dag, waarop aldaar de voornoemde deskundigen een nieuw consult zouden houden, ten einde zich nader persoonlijk rekenschap te geven van Zijner Majesteits toestand.

Inmiddels bleek reeds uit het in de *Staatscourant* van 11 October jl. opgenomen bericht, dat er sedert den 7den October jl. in Zijner Majesteits toestand weinig of geen verandering ten goede was te bespeuren. Dit werd gedurende het onderhoud, dat op den 13den October jl. op het Loo tusschen de genoemde deskundigen en de Ministers van Koloniën en van Justitie plaats had, ten volle bevestigd, terwijl uit de, dienzelfden dag in de *Staatscourant* opgenomen, verklaring van de heeren dr.

ROSENSTEIN, dr. VINKHUYZEN en J. VLAANDEREN blijkt, dat, ofschoon de lichaamskrachten van Zijne Majesteit den Koning voldoende blijven, sedert veertien dagen eene zoodanige vermoeidheid der hersenen is ontstaan, dat Zijne Majesteit buiten staat is zich met ernstige aangelegenheden bezig te houden.

De meergenoemde deskundigen hebben toen tevens als hun gevoelen te kennen gegeven dat, hoezeer niets met volkomen zekerheid kan worden gezegd omtrent den verderen loop der ziekte, de vooruitzichten van dien aard zijn, dat Zijne Majesteit zich althans in de naaste toekomst niet met het behandelen van Staatsaangelegenheden zal kunnen bezighouden.

De voornoemde Ministers, daarna bij Zijne Majesteit den Koning toegelaten, hebben zich ook persoonlijk overtuigd dat de mogelijkheid om Staatszaken te behandelen voor Zijne Majesteit niet aanwezig was.

Op grond van het vorenstaande heeft de Ministerraad in zijne vergadering van heden met eenparige stemmen verklaard van oordeel te zijn, dat Zijne Majesteit de Koning buiten staat is de Regeering waar te nemen.

Ingevolge artikel 38 der Grondwet heeft de Raad van Ministers de eer aan den Raad van State kennis te geven van zijne bevinding, met uitnoodiging om uiterlijk Dinsdag den 21sten October a. s. 's Raads advies ten deze te willen uitbrengen.

De tijdelijke Voorzitter van den Raad van Ministers,

(get.) MACKAY."

Aan den Raad van State."

Het daarop ontvangen advies van den Raad van State luidt als volgt:

„LITT. A'.

Geheim.

„s GRAVENHAGE, 18 October 1890.

Bij Kabinetsbrief van 15 October ll. deelden Uwe Excellentien aan den Raad van State mede, dat de Ministerraad in zijne vergadering, dienzelfden dag gehouden, met eenparige stemmen verklaard had van oordeel te zijn, dat Zijne Majesteit de Koning buiten staat is de Regeering waar te nemen.

Blijkens die missive is de Raad van Ministers tot deze zijne overtuiging gekomen: 1°. door de omstandigheid dat Zijne Majesteit zich sedert den 26sten September jl. niet meer met het behandelen van Staatszaken heeft kunnen bezighouden, ten gevolge van eene verheffing van het chronisch nierlijden, welke verheffing door HoogstDeszelfs geneesheeren dr. VINKHUYZEN en VLAANDEREN en den consulierenden hoogleeraar dr. ROSENSTEIN den 29sten September jl. is geconstateerd, blijkens een den 7den October jl. in de *Staatscourant* voorkomend bericht, waarin bovendien vermeld was, dat in de laatste week Zijner Majesteits toestand weinig was veranderd; 2°. door de verklaring, den 13den October ll. afgelegd door de heeren professor ROSENSTEIN, dr. VINKHUYZEN en VLAANDEREN, en dienzelfden dag in de *Staatscourant* van 14 October ll. opgenomen, waaruit blijkt dat, ofschoon de lichaamskrachten van Zijne Majesteit voldoende blijven, sedert eenige weken eene zoodanige vermoeidheid der hersenen is ontstaan, dat Zijne Majesteit buiten staat is zich met ernstige aangelegenheden bezig te houden; en 3°. door de bevindingen van de Heeren Ministers van Koloniën en van Justitie bij een bezoek dat zij op den 13den October ll. op het Loo hebben gebracht, waar die Ministers een onderhoud hadden met meergenoemde

geneeskundigen, waarin deze als hun gevoelen te kennen hebben gegeven, dat, hoezeer niets met volkomen zekerheid kan worden gezegd omtrent den verderen loop der ziekte, de vooruitzichten van dien aard zijn, dat Zijne Majesteit Zich althans in de naaste toekomst niet met het behandelen van Staatsaangelegenheden zal kunnen bezighouden; waarna die Ministers, bij Zijne Majesteit toegelaten, zich ook persoonlijk hebben overtuigd, dat de mogelijkheid om Staatszaken te behandelen, voor Zijne Majesteit niet aanwezig was.

Alvorens in deze gewichtige aangelegenheid zijn advies uit te brengen, heeft de Raad van State de heeren Ministers van Koloniën en van Justitie uitgenoodigd in zijn midden te verschijnen, ten einde eenige nadere inlichtingen, in het bijzonder van de bevindingen der Ministers bij hun bezoek op het Loo, den 13den October jl., te geven.

De Heeren Ministers hebben aan dat verzoek met de grootste bereidwilligheid voldaan, en de door Hunne Excellentien medegedeelde bijzonderheden bevestigden dat Zijne Majesteit door verzwakking van lichaam en vermoeidheid der hersenen buiten staat is Zich met regeeringsaangelegenheden bezig te houden; terwijl uit de mondelinge inlichtingen, door de geneeskundigen aan de heeren Ministers verstrekt, blijkt dat de algemeene toestand van den Hoogen Lijder steeds achteruitgaande is.

De ernstige overweging der feiten en omstandigheden waarop, blijkens al het bovenstaande, de Raad van Ministers zijn oordeel heeft gegrond, heeft ook den Raad van State geleid tot de smartelijke overtuiging, dat Zijne Majesteit de Koning thans buiten staat is geraakt de Regeering waar te nemen en dat derhalve 's lands belang dringend vordert, dat de maatregelen worden genomen, bij art. 38 en volgende der Grondwet voor zoodanig geval voorgeschreven.

Ten advieze overgaande, is de Raad van State van oordeel, dat door de Ministers, Hoofden der Ministerieele Departementen, zonder uitstel de Staten-Generaal in Vereenigde Vergadering behooren te worden samengevoerd om verslag te ontvangen van het voorhanden geval, onder overlegging van dit advies, ten einde die Vergadering het besluit moge nemen, bedoeld bij artikel 40 der Grondwet.

De Vice-President van den Raad van State,
(get.) VAN REENEN."

Aan
den Raad van Ministers."

Dit advies, dat u hierbij wordt overgelegd, en de nadere steeds ongunstige berichten omtrent 's Konings toestand deden den Raad van Ministers volharderen bij zijn op den 15den October jl. uitgesproken oordeel, en hij besloot diensgevolge op den 21sten October jl. de Staten-Generaal in Vereenigde Vergadering tegen heden bijeen te roepen om verslag te doen van het voorhanden geval.

Ten einde U nader omtrent Zijner Majesteits toestand te kunnen inlichten, achtte de Raad van Ministers het geraden, alsnog op den 24sten October jl. aan de meergenoemde deskundigen eene schriftelijke verklaring omtrent 's Konings toestand te vragen en tevens aan eene Commissie uit zijn midden op te dragen zich nogmaals naar het Loo te begeven.

Het eerste geschiedde bij een schrijven van den volgende inhoud:

„'s GRAVENHAGE, 24 October 1890.

In de *Staatscourant* van 14 October 1890 is opgenomen eene door U Hoog Edel Zeer Geleerden afgegeven verklaring omtrent de ziekte van Zijne Majesteit den Koning en Hoogstdezelfs toestand, zooals die op 13 October jl. door U werd geconstateerd.

De Raad van Ministers heeft daarop, ten einde te voorzien in de waarneming der Regeering, de Staten-Generaal in Vereenigde Vergadering te zamen roepen tegen Dinsdag 28 October a.s. De Raad heeft alsnu de eer U Hoog Edel Zeer Geleerden te verzoeken hem eene nadere verklaring te doen toekomen omtrent de ziekte en den toestand des Konings, zooals door U bij uw bezoek op het Loo op morgen zal worden bevonden, en hem tevens een antwoord te willen doen toekomen op de vraag of Zijne Majesteit thans in staat is zich met Staatszaken bezig te houden, en zoo niet, of naar Uwe meening daarin in de naaste toekomst eene verandering ten goede is te verwachten.

De tijdelijke Voorzitter van den Raad van Ministers
(get.) MACKAY."

Aan
de Hoog Edel Zeer Geleerde Heeren

Dr. S. S. ROSENSTEIN,
Dr. C. W. VINKHUYZEN en
J. VLAANDEREN CN."

Op dit schrijven werd het volgend, hierbij overgelegd, antwoord ontvangen:

„PALEIS HET LOO, 25 October 1890.

Excellentie!

In antwoord op Uwer Excellenties missive van gister hebben wij, in aansluiting aan onze verklaring van den 13den dezer, in de *Staatscourant* van den volgende dag opgenomen, de eer te berichten, dat op den 26sten September ll. eene vrij plotselinge verandering plaats gegrepen heeft in den toestand van Zijne Majesteit den Koning.

De verschijnselen van aandoening der nieren en van de suikerziekte zijn nu, na eene korte verheffing van pijnen, meer op den achtergrond getreden.

Daarentegen hebben zich psychische verschijnselen voorgedaan, die zich kenmerken door algemeene verwarring van denkbeelden en de onmogelijkheid de aandacht zelfs voor korten tijd op een zelfde punt gevestigd te houden.

Ook de fysieke krachten toonen, ofschoon nog altijd voldoende blijvende, eenen langzamen achteruitgang.

In dezen toestand is Zijne Majesteit de Koning op dit oogenblik zeer zeker niet bij machte Zich met Staatszaken bezig te houden; deze zekerheid geldt zonder twijfel ook voor de naaste toekomst.

(get.) Dr. S. S. ROSENSTEIN. Dr. VINKHUYZEN. J. VLAANDEREN CN."

Aan
Z. E. den Minister van Koloniën,
tijdelijk Voorzitter van den Raad
van Ministers,
te 's Hage."

De evengenoemde Commissie, bestaande uit den Minister van Koloniën, als tijdelijk Voorzitter van den Raad, en den Minister van Justitie, begaf zich op den 25sten October jl. naar het Loo, en overtuigde zich aldaar persoonlijk dat ook op dien dag voor Zijne Majesteit de volstrekte onmogelijkheid aanwezig was Staatszaken te behandelen.

Hoe smartelijk het voor den Raad van Ministers ook moge zijn aan Uwe Vergadering mededeeling te moeten doen van den treurigen toestand waarin Zijne Majesteit de Koning zich thans andermaal bevindt, zoo meent de Raad echter niet langer te mogen aarzelen Uwe medewerking in te roepen om ingevolge de voorschriften der Grondwet in de waarneming der Regeering te voorzien.

Verslag van den Raad van Ministers omtrent den toestand des Konings.

De **Voorzitter**: Mijne Heeren! Met diep leedwezen heeft de Vertegenwoordiging van het Nederlandsche volk de verklaring aangehoord, die de Raad van Ministers opnieuw zich heeft verplicht gevoeld, overeenkomstig de Grondwet, omtrent den toestand van Zijne Majesteit onzen geëerbiedigden Koning af te leggen.

Zij beseft ten volle hoe zwaar die verplichting den Raad valt en is overtuigd, dat geheel het volk ten volle deelt in de zoo zware en smartelijke beproeving, die het geliefde Vorstenhuis opnieuw treft.

Ik heb de eer aan de Staten-Generaal voor te stellen het verslag te doen drukken en ronddeelen aan de leden en tot het nemen van het besluit de vergadering te verdagen tot morgen, des namiddags te 2 uren.

De heer **Pijnappel**: Mijnheer de Voorzitter! In afwijking van hetgeen door u wordt voorgesteld, wensch ik voor te stellen de mededeeling, die wij zooeven met dat diep leedwezen, dat door u uit naam van ons allen is uitgesproken, ontvangen hebben, te verzenden naar de afdeelingen.

Ik heb over dit denkbeeld gesproken met onderscheidene leden der Staten-Generaal en bij ettelijken instemming, bij anderen bestrijding gevonden. Uit dien hoofde meen ik dat het zaak is, dat de Vergadering beslisse. Met een enkel woord wensch ik de gronden mede te deelen, waarop het voorstel, dat ik doe, steunt.

Ik meen, dat in de eerste plaats alles moet vermeden worden, wat op de Vergadering den schijn zou kunnen werpen van deze hoogst treurige, maar hoogst gewichtige, zaak behandeld te hebben met overijling en min of meer met geheimzinnigheid. Ik meen in de tweede plaats, dat de leden, alvorens zij stemmen en beslissen, in de gelegenheid moeten worden gesteld onderling over deze zaak van gedachten te wisselen. En ik meen in derde plaats, dat ook de Regeering moet worden in staat gesteld om, indien de lezing der stukken, waarvan wij den inhoud zooeven gehoord hebben, dezen of genen aanleiding mocht geven om meerdere inlichtingen te wenschen, van dien wensch kennis te krijgen vóór de behandeling in openbare vergadering.

De bedenkingen, die ik vernomen heb tegen mijn voorstel, waren deze:

In de eerste plaats, dat het Reglement van Orde een onderzoek in de afdeelingen niet voorschrijft, omdat het hier eene mededeeling en niet een voorstel geldt. Dit is volkomen waar; maar dit sluit de behandeling in de afdeelingen niet uit. Het Reglement van Orde schrijft die niet voor, het verbiedt haar evenmin.

In de tweede plaats beriep men zich op het antecedent van het jaar 1889; mij komt het evenwel voor, dat juist dat antecedent er toe moet leiden, om de wijze van behandeling, die men toen heeft gevolgd, in dit geval *niet* tot leiddraad te nemen.

In de derde plaats heb ik hooren zeggen (en ik meen het ook eenigszins te mogen opmaken uit de mededeelingen, door de Regeering zooeven gedaan) dat de toestand thans een andere is dan in het jaar 1889; welnu, indien het aan de Vergadering zal blijken dat de toestand werkelijk een andere is (wij verlaten in die veronderstelling het terrein van het antecedent), dan zal de Kamer dit in haar Verslag over de mededeeling kunnen uitspreken, en dan zal dit meer waarde hebben dan wanneer eenvoudig morgen, zonder dergelijk onderzoek, eene verklaring in de openbare zitting over deze zaak gegeven wordt.

De heer **Beelaerts van Blokland**: Ik wensch te verklaren dat ik behoor tot de leden, waarvan de geachte vorige spreker gewaagde, toen hij te kennen gaf dat er waren die zich met zijn voorstel minder goed konden vereenigen.

Met onuitsprekelijke smart is door de Staten-Generaal de mededeeling van de Regeering ontvangen, en die smart is te grooter omdat, naar mijne innige overtuiging, die

mededeeling gansch geen ruimte laat voor eenigen twijfel, voor eenige onzekerheid. Indien er ruimte voor twijfel of voor onzekerheid ware, en die twijfel kon worden opgeheven, die onzekerheid kon vervallen door het middel dat de geachte spreker aanprijst, ik zou voorzeker de eerste zijn om zijn voorstel te ondersteunen. Thans evenwel komt het mij voor dat eene dergelijke mogelijkheid inderdaad niet aanwezig is. Volkomen ben ik het met hem eens, dat in deze allersmartelijkste zaak alles moet vermeden worden wat hetzij naar overijling, hetzij naar geheimzinnigheid zweemt; maar tevens ben ik van oordeel, dat, zoo de Staten-Generaal den weg volgen, die in het

voorstel van u, Mijnheer de Voorzitter, is aangewezen, er noch van geheimzinnigheid noch van overijling eenige sprake kan zijn, en dat daarbij ook de gelegenheid blijft die de geachte afgevaardigde wensch, tot gedachtenwisseling van de leden die dit onderling mochten verlangen. Voorts ben ik verzekerd dat, wanneer een onderzoek in de afdeelingen plaats heeft, daardoor niets zal worden verkregen boven hetgeen wij thans bezitten door de zeer omstandige en gestaafde mededeeling, die van de Regeering is vernomen.

Door den geachten afgevaardigde werd ook gewezen op het antecedent van het vorige jaar, en die gedragslijn afgekeurd, maar hij zal het toch vermoedelijk wel met mij eens zijn, dat, ook indien destijds de weg gevolgd ware dien hij nu aanprijst, men tot geen ander besluit zou gekomen zijn dan waartoe men toen gekomen is.

Om deze redenen vereenig ik mij met het voorstel van den Voorzitter, en meen bezwaar te moeten maken tegen dat van den heer Pijnappel.

De beraadslaging wordt gesloten.

Het voorstel van den Voorzitter wordt in stemming gebracht en met 85 tegen 36 stemmen aangenomen.

Voor hebben gestemd de heeren Schaepman, W. Cremers, Beelaerts van Blokland, A. Van Dedem, Dobbeltmann, Van Delden, Bevers, Smidt, Brantsen, Vermeulen, Coenen, Schimmelpenninck van der Oye, Thooft, Guyot, Van Nispen tot Pannerden, Van Wassenaer van Catwijk, Van Houten, Walter, Schimmelpenninck van Nijenhuis, Roijaards van den Ham, Borret, Harte, Kolkman, De Bruyn, De Ram, Mutsaers, Insinger, Viruly, Breuning, Van Zuylen van Nyevelt, Merckelbach, Van Pallandt van Waardenburg en Neerijnen, Moolenburgh, Six, Van Nispen, Blijdenstein, Muller, Smitz, Magnée, Van Lier, Smits van Oijen, Nijsingh, Van Nagell van Ampsen, Van Gennep, Regout, F. Van Alphen, Melvil van Lynden, Verheijen, Pyls, Van Roijen, Vening Meinesz, Welt, Keuchenius, Engelberts, Seret, De Geer van Jutfaas, Van Asch van Wijck, De Vries, Van Velzen, Van Nunen, Reekers, Travaglino, J. Van Alphen, Bool, Mackay, E. Cremers, Blussé, Van Vlijmen, Van der Borch van Verwolde, Rutgers van Rozenburg, Heemskerk, Donner, Michiels van Verduynen, Brantsen van de Zijp, Huber, Glinderman, Oppedijk, Lucasse, Land, Hintzen, Van de Velde, Van Kempen, Van Bylandt, Van Löben Sels en de Voorzitter.

Tegen hebben gestemd de heeren De Beaufort, Van der Feltz, Röell, Heldt, Van Gijn, Zaaier, Cremer, De Meijer, W. Van Dedem, Gildemeester, Tak van Poortvliet, Kerdijk, Hartogh, Veegens, Goekoop, Van der Kaay, Farncombe Sanders, Pijnappel, Stork, Vlieland Hein, Fransen van de Putte, Van Tienhoven, Bultman, Wertheim, Prins, Van der Breggen, Alberda van Ekenstein, Rooseboom, Viruly Verbrugge, Van Kerkwijk, De Kuitzer Zylker, Levysohn Norman, Bahlmann, Boreel van Hogelanden, Mees en Geertsema.

Afwezig was de heer Hengst.

De vergadering wordt gesloten.